

Til: Miljø- og Teknikudvalget/Byrådet
Kopi til:
Fra: Ralph Jensen

23. august 2016
Sags id: 15/16105

Vilkår til fjernvarmeforsyning ved konverteringsprojekt

Miljø- og Teknikudvalget havde konverteringsprojektet for Verninge på dagsordenen til endelig godkendelse d. 16. august 2016. Der blev på udvalgets møde stillet et spørgsmål om Assens Kommune kan stille vilkår overfor fjernvarmeselskaberne om at et projekt først kan påbegyndes efter at der er lavet aftaler om tilslutning på fx 50 % af husstandene i det nye forsyningsområde. Dette er med tanke på at undgå at udlægge fjernvarmeforsyning, der opnår lavere tilslutning end forventet.

Der er desuden blevet spurgt til, om tilslutningsprocenten har betydning for et projekts samfundsøkonomi?

Bekendtgørelse af lov om varmforsyning

Varmeforsyningsloven giver mulighed for at kommunen kan opstille vilkår om tidsplan for hvor lang tid det må tage, inden et projekt skal påbegyndes:

§ 6. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan påbyde et eksisterende kollektivt varmforsyningsanlæg at gennemføre et godkendt projekt inden en vis frist.

Dette gør vi i dag konsekvent i Assens Kommune. Det baserer sig bl.a. på erfaringer fra det godkendte projektforslag i Vissenbjerg i 2011, hvor der ikke blev stillet vilkår om en tidsfrist for igangsætning af konverteringsprojektet. Her har fjernvarmen været tilbageholdende med at påbegynde projektet. Assens Kommune stiller på denne baggrund nu vilkår om, at godkendelsen bortfalder, hvis denne ikke er helt eller delvist udnyttet indenfor 3 år fra godkendelsesdatoen.

Desuden undgår man at godkende et såkaldt *skuffeprojekt*, som tages op når det passer. Det giver usikkerhed for borgere i det givne område. Endelig kan der komme ændringer i Energistyrelsens beregningsforudsætninger for samfundsøkonomiske analyser, hvorfor projektets økonomi kan være ændret betydeligt ved en senere igangsætning.

Erfaringer fra Nordfyns Kommune

Administrationen har indhentet erfaringer og inspiration fra den administrative og politiske håndtering af godkendelser af konverteringsprojekter fra andre danske kommuner.

Et eksempel fra Nordfyns Kommune, som stiller betingelser i godkendelse af fjernvarmeprojekter, viser, at et projektforslag godkendes med krav til tilslutningsprocenten:

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at projektforslaget om en udvidelse af Fjernvarme Fyns forsyningsområde godkendes med følgende betingelser:

- at projektet påbegyndes inden for 3 år.*
- at mindst 50 % af forbrugerne i området har tilsluttet sig fjernvarmeforsyning inden etablering af anlæg til fjernvarmeforsyning påbegyndes.*

Nordfyns Kommune stiller vilkår om en tidsramme, ligesom Assens Kommune gør det. Derudover stiller kommunen krav om, at 50 % af forbrugerne i området tilslutter til fjernvarmeforsyningen, før man får lov til at påbegynde anlægsarbejdet.

Erfaringer fra Horsens og Jammerbugt Kommune

I forhold til at undersøge, hvilke muligheder, der er for at stille vilkår til fjernvarmeprojekter, har administrationen desuden taget kontakt til Horsens og Jammerbugt Kommune.

Direkte forespurgt, er der følgende lovgivningsmæssige muligheder og praktiske erfaringer:

- Det er muligt at man fra kommunens side kan stille de krav eller vilkår, der findes nødvendige, så længe Byrådet godkender dette. Så ønskes der fx at have vilkår om 50 % tilslutning før anlægsarbejdet går i gang, kan man gøre dette med Byrådets accept. Horsens Kommune henviser her til *Bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektiv varmeforsynings § 23. stk. 3.*
- Erfaringerne fra Horsens og Jammerbugt Kommune tilsiger også, at der ikke bør gives lange tidsfrister for påbegyndelse af anlæg i forbindelse med konverteringsprojekter. Problemet er her, at samfundsøkonomiske beregninger er et øjebliksbillede for et anlægs samfundsøkonomiske effekt over 20 år. Forudsætningerne kan ændre sig og der er set eksempler på nye beregningsforudsætninger der gør, at projekter ikke længere er fordelagtige for kunderne. Konverteringsprojekter fra naturgasområde til fjernvarmeområde basseres på en forventning om en bestemt tilslutningsgrad og fx faldende gaspriser kan gøre at tilslutningsgraden ændres. Fjernvarmeselskabet risikerer derfor at et projekt bliver en underskudsforretning, som der kun er de eksisterende kunder til at betale for. Jo længere man venter, jo flere variable i ens udregninger har chance for at ændre sig. Det kan derfor være en god ide, at kræve en vis dokumenteret tilslutning eller interessetilkendegivelse, før man må påbegynde anlægsarbejdet.

Betydningen af tilslutningsprocenten i forhold til de samfundsøkonomiske beregninger

Der er desuden blevet stillet spørgsmål til, hvordan samfundsøkonomien i et konverteringsprojekt ser ud, hvis der er et lavere antal tilslutninger til projektet end forventet.

Ifølge projektforslaget for konvertering fra naturgasområde til fjernvarmeområde i Verninge, er der indenfor projektområdet i dag i alt 322 forbrugere. I projektforslaget forudsættes det, at potentialet for fjernvarme i Verninge er på 251 forbrugere, hvoraf 208 er forsynet med naturgas. Herudover forudsættes forbrugere med oliefyr og elvarme konverteres til fjernvarme. Det forudsættes at 90 % af naturgasforbrugere, 96 % af olieforbrugerne og 54 % af elvarmeforbrugerne konverterer til fjernvarme i projektforslaget.

I de samfundsøkonomiske beregninger, er der er der lavet følsomhedsberegninger i en situation med 10 % færre tilslutninger og med 50 % færre tilslutninger. De færre tilslutninger udgør kun boliger, da offentlige bygninger forventes at tilslutte sig fjernvarmen.

Beregningerne for projektforslagets samfundsøkonomi ser således ud og har en betydelig positiv fordel:

Fordel ved projektforslag: 20,9 mio.

Beregningerne for projektforslagets samfundsøkonomi ved 10 % færre tilslutninger til fjernvarme ser således ud:

Fordel ved projektforslag: 17,9 mio.

Beregningerne for projektforslagets samfundsøkonomi ved 50 % færre tilslutninger til fjernvarme ser således ud:

Fordel ved projektforslag: 7,6 mio.

Hvis der er 50 % af de forventede forbrugere som tilslutter sig, vil projektet fortsat have en positiv samfundsøkonomi med 7,6 mio. Den samfundsøkonomiske fordel falder dermed med 63 %, men er fortsat positiv, og projektet kan derfor stadig godkendes af Assens Kommune.

Sætter kommunen vilkår om tilkendegivelser om minimum 50 % tilslutninger før anlægsarbejdet må begynde, har man gode forudsætninger for at projektet giver positiv samfundsøkonomisk værdi, da man må forvente flere forbrugere tilslutter sig løbende.

I forhold til projektet i Verninge forventer Fjernvarme Fyn, at etablering af distributionsnettet etableres indenfor det første år efter godkendelsen af projektet, og at stikledninger til forbrugere etableres løbende. Tilslutningen til fjernvarme forventes allerede i år to at være på 64% (161 forbrugere) af det maksimale antal forbrugere i området, stigende op til de 251 forbrugere i år 5. Efter al sandsynlighed vil et vilkår fra Assens Kommune om, at et minimum af 50% tilslutninger før igangsætning af anlægsarbejdet, kombineret med at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er helt eller delvist udnyttet inden 3 år fra godkendelsesdatoen, ikke indebære problemer for igangsættelsen af projektet.

Konklusion

Opsamlende giver varmforsyningsloven og erfaringer fra andre kommuner følgende muligheder:

- Varmeforsyningsloven giver mulighed for, at kommunen som godkendende myndighed kan opstille vilkår om tidsplan, hvilket Assens Kommune benytter aktivt.
- I andre kommuner (her konkret Nordfyns Kommune) er der stillet vilkår ved godkendelse af projektforslag, om at mindst 50 % har tilsluttet sig fjernvarme inden man påbegynder projekterne.
- Lovgivningen og erfaringer fra Horsens og Jammerbugt Kommune viser, at Assens Kommune kan stille vilkår efter ønske, så længe Byrådet godkender dette. Man skal være opmærksom på at have tilstrækkelig tilslutning, så fjernvarmeprojektet ikke ender som en underskudsforretning og går ud over eksisterende kunder via prisstigninger.
- Hvis man sikrer sig 50 % tilslutning i forhold til hvad man forventer, har man fortsat positiv samfundsøkonomisk beregning. Denne er i tilfældet med konverteringsprojektet i Verninge på 7,6 mio., svarende til et fald på 63 %, sammenlignet med forventningerne, men man opnår gode forudsætninger i forhold til at skabe et positivt samfundsøkonomisk resultat.

Samlet set kan man godt stille vilkår til godkendte projektforslag fra kommunens side både i forhold til tidsplan og tilslutningsprocent, ligesom der også kan stilles andre betingelser i forbindelse med vurderinger af forslag til konverteringsprojekter, herunder fx krav om vurderinger af varmepumpealternativer.

Anbefalingen er, at Assens Kommune bør fortsætte med vilkåret om en tidsplan, så man undgår det bliver et såkaldt *skuffeprojekt*, samt jo længere tid man venter, jo mere misvisende bliver de samfundsøkonomiske beregninger.

Derudover virker det som en hensigtsmæssig mulighed, at stille et vilkår om at mindst 50 % har tilkendegivet at ville tilslutte sig fjernvarme inden man påbegynder projekterne. Man beskytter således de eksisterende fjernvarmeforbrugere samt undgår at projektet bliver en større underskudsforretning. Vilkårene kan stilles efter en konkret indledende vurdering af et konverteringsprojekt og forudsætter at Byrådet godkender disse. Derudover sikrer man sig gode forudsætninger i forhold til at skabe positivt samfundsøkonomisk resultat.